

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/432/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6315200627
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6315200627.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a členov senátu JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci navrhovateľky Z. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom V. XX, XXX XX W., proti odporcovi C. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom V.T.M. XXX, XXX XX W., v konaní o vypratanie nehnuteľností, na základe odvolania odporcu proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 1C/56/2015-69 zo dňa 15. 06. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil odporcovi povinnosť vypratať nehnuteľnosti vo vlastníctve navrhovateľky, a to parcelu C-KN číslo XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m2, parcelu C-KN číslo XXXX/X - orná pôda o výmere XXX m2 a parcelu C-KN číslo XXXX - orná pôda o výmere XXXX m2, nachádzajúce sa v k.ú. W., obec W., okres A., ktoré sú zapísané na LV č. XXXX v celosti na navrhovateľku, v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (prvý výrok) a v súvisiacom výroku o trovách konania (tretí výrok), p o t v r d z u j e.

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Okresný súd Brezno (ďalej aj „okresný súd“, resp. „prvostupňový súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 15. 06. 2015 uložil odporcovi povinnosť vypratať nehnuteľnosti (pozemky), a to parcelu C-KN číslo XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m2, parcelu C-KN číslo XXXX/X - orná pôda o výmere XXX m2 a parcelu C-KN číslo XXXX - orná pôda o výmere XXXX m2, nachádzajúce sa v k.ú. W., obec W., okres A., ktoré sú zapísané na LV č. XXXX v celosti na navrhovateľku, v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (prvý výrok). Návrh v časti o vypratanie nehnuteľností, a to parcely C-KN číslo XXXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m2, zapísanej na LV č. XXXX nachádzajúcej sa v k.ú. W., obec W., okres A., v časti, na ktorej je postavená stavba - rodinný dom so súpisným číslom XXX zapísaná na LV č. XXXX, nachádzajúca sa v k.ú. W., obec W., okres A., zamietol (druhý výrok). Odporcovi uložil povinnosť nahradiť navrhovateľke trovy konania spočívajúce v zaplatenom súdom poplatku vo výške 99,50 Eur, v lehote do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

V odôvodnení rozsudku okresný súd uviedol, že účastníci sú podielovými spoluvlastníkmi spolu s P. C., rodenou M.. Navrhovateľka je vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX ako parc. C-KN č. XXXX/X zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m2, parc. C-KN č. XXXX/X orná pôda o výmere XXX m2, parc. C-KN č. XXXX orná pôda o výmere XXXX m2, ktoré nadobudla titulom darovania zo dňa 22. októbra 2012. Medzi účastníkmi nedošlo k podpísaniu dohody o užívaní nehnuteľnosti, na základe ktorej odporca bol oprávnený užívať časť rodinného domu na poschodí, uhrádzať náklady spojené s užívaním rodinného domu a navrhovateľka mala zriadiť právo prechodu cez pozemok parc. C-KN č. XXXX/X v prospech odporcu a jeho manželky. Keďže odporca užíva nehnuteľnosti bez právneho titulu, nemôže požívať právnu ochranu, a preto mu okresný súd uložil povinnosť vypratať vo výroku rozsudku špecifikované nehnuteľnosti (§ 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka - ďalej aj „OZ“).

Pokiaľ navrhovateľka žiadala vypratať aj nehnuteľnosť parc. C - KN č. XXXX/X zastavané plochy a nádvoria vo výmere XXX m², na ktorej je postavený rodinný dom, okresný súd návrh zamietol, pretože odporca je podielovým spoluvlastníkom rodinného domu a zapieracou nie je možné riešiť sporné otázky podielových spoluvlastníkov ohľadne spôsobu užívania nehnuteľnosti v ich podielovom spoluvlastníctve. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“).

Odporca podal v zákonnej lehote odvolanie formálne do celého rozsudku, avšak z obsahu jeho odvolania vyplýva, že sa de facto odvolal do výroku rozsudku, ktorým mu okresný súd uložil vypratať nehnuteľnosti (prvý výrok).

Žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odporca v odvolaní uviedol, že okresný súd pri vypratani nehnuteľnosti nebral do úvahy to, akým spôsobom sa dostane do rodinného domu, ktorý obýva a ani skutočnosť, že podielovou spoluvlastníčkou rodinného domu je aj jeho sestra P. C. v podiely 1/8, ktorá ho navštevuje, v rodinnom dome prespáva a má v ňom zariadenú izbu i kuchyňu. Navrhovateľka v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 6C/137/2014, predmetom ktorého bolo vypratanie tých istých nehnuteľností, zobrala návrh späť, pretože mala byť medzi účastníkmi uzavretá mimosúdna dohoda o práve prechodu k domu cez pozemky v jej vlastníctve. Účastníčkou tejto dohody mala byť i P. C.. Uvedenú dohodu nepodpísal, pretože dohoda bola pre neho a jeho manželku likvidačná. Vlastníctvo k nehnuteľnostiam navrhovateľka nadobudla od ich matky nebohej H. M., rod. W. na základe darovacej zmluvy v roku 2012. Podľa jeho názoru ich nebohá matka v čase uzavretia darovacej zmluvy nevedela, čo podpisuje. V minulosti bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Táto spôsobilosť jej bola vrátená. Je nelogické, aby spoluvlastníkmi rodinného domu boli všetci súrodenci vrátane navrhovateľky a navrhovateľke matka darovala celý pozemok pod rodinným domom. O pozemky a rodinný dom sa staral s manželkou. Je zdravotne postihnutý a nemá finančné prostriedky na zabezpečenie nového bývania.

Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu žiadala, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu potvrdil. Uviedla, že podaným nedošlo do zásahu do vlastníckych práv odporcu ohľadne rodinného domu súp. č. XXX. Pani C. neužíva pozemky, ktoré patria do jej vlastníctva. Zákonným spôsobom chcela umožniť odporcovi užívať nehnuteľnosť, aj rodinný dom, avšak odporca návrh dohody nepodpísal. Konanie odporcu považuje za účelové, pretože má v dispozícii prenajatý obecný byt a na správe rodinného domu, ktorého je podielovým spoluvlastníkom, sa žiadnym spôsobom nepodieľa.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým uložil odporcovi vypratať nehnuteľnosti vo vlastníctve navrhovateľky (prvý výrok) ako vecne správny podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil a potvrdil i súvisiaci výrok o trovách prvostupňového konania (tretí výrok) podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O. s. p. z nasledovných dôvodov:

Podľa ustanovenia § 126 ods. 1 OZ, vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Okresný súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, okresný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky).

Prvostupňový súd je vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné a jeho argumenty podporujú príslušný záver o odôvodnenosti žaloby žalobcu. Rozsudok okresného súdu je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé.

Pretože odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p., odvolací súd podľa ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku preto poukazuje len na určité najzásadnejšie aspekty, ktorými reaguje na argumenty odporcu uvedené v odvolaní.

Vlastníctvo ako právny vzťah je vzťah medzi subjektmi týkajúci sa prisvojovania predmetov prírody, ktorý je upravený a sankcionovaný sústavou právnych noriem. Vlastnícke vzťahy sa vyznačujú tým, že ide o vzťahy medzi vlastníkom na jednej strane a všetkými ostatnými (teda neurčitým počtom subjektov) na strane druhej. Vlastník má určité oprávnenia a povinnosti, ktorým korešpondujú povinnosti ostatných nezasahovať do vlastníckeho práva a oprávnenie ostatných požadovať od vlastníka plnenie jeho povinností. Vlastnícke vzťahy majú povahu absolútnych právnych vzťahov, pretože pôsobia absolútne voči všetkým ostatným (erga omnes). Oprávnenia vlastníka sú vo všeobecnosti ustanovené v § 123 Občianskeho zákonníka a to predmet vlastníctva držať (ius possidendi), užívať a požívať plody a úžitky (ius utendi et fruendi) a nakladať s ním (ius disponendi). Občiansky zákonník v ustanovení § 4 zabezpečuje možnosť súdnej ochrany každému, ktorého právo je ohrozené alebo porušené. Predmetom tejto ochrany a je aj vlastnícke právo či už k hnutelným alebo nehnuteľným veciam.

Vlastnícke žaloby možno rozdeliť do dvoch základných skupín: a) všeobecné vlastnícke žaloby (§ 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka), b) osobitné vlastnícke žaloby, ktoré môže použiť vlastník v prípadoch, že iný vlastník poruší svoje povinnosti (§ 127 a 128 Občianskeho zákonníka). Podľa ustanovenia § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka reinvidikačnou žalobou (žalobou na vydanie veci) sa vlastník hnutelnej resp. nehnuteľnej veci môže domáhať vydania veci, ktorú vlastníkovi niekto iný neoprávnene zadržuje a tak ho zbavuje možnosti vykonávať svoje vlastnícke právo. Táto žaloba je priamym vecnoprávnym prostriedkom ochrany vlastníctva.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že odporca neoprávnene zasahuje do výkonu vlastníckeho práva navrhovateľky z dôvodu, že bez právneho titulu užíva nehnuteľnosti vo vlastníctve navrhovateľky, a teda zabraňuje navrhovateľke vykonávať svoje vlastnícke právo v zmysle ustanovenia § 123 OZ, t. j. predmet vlastníctva držať, užívať, požívať plody a nakladať s ním.

V súvislosti s odvolacími argumentmi odporcu odvolací súd uvádza, že tieto sú právne irelevantné. V posudzovanej veci ide o sporové konanie, pričom bolo dispozičným oprávnením navrhovateľky označiť subjekt, voči ktorému návrh smeruje (odporcu). Je totiž jedine na vôli navrhovateľky, koho v návrhu na začatie konania označí za odporcu, pretože procesnú zodpovednosť za označenie účastníkov v návrhu nesie jedine navrhovateľka v tom zmysle, že zodpovedá za nesprávne označenie vecne nelegitimovaných účastníkov. Odvolací súd uvádza, že označenie jediného odporcu v návrhu na začatie konania, bolo procesným oprávnením navrhovateľky. Keďže odporca neunesol žiadne dôkazné bremeno ohľadne legálnosti užívania nehnuteľností vo vlastníctve navrhovateľky, okresný súd vecne správne rozhodol, keď uložil odporcovi vypratáť nehnuteľnosti špecifikované v prvom výroku rozsudku.

Odvolací súd zistil, že pri rozhodovaní o trovách prvostupňového konania okresný súd aplikoval ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p. Podľa názoru odvolacieho súdu, vychádzajúc zo zásady úspechu, mal okresný súd aplikovať ustanovenie § 142 ods. 3 O.s.p., z ktorého vyplýva „Aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plne záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu.“ Okresný súd však správne (v súlade s ustanovením § 142 ods. 3 O.s.p.) priznal navrhovateľke plnú náhradu trov konania spočívajúcu v zaplatenom súdnom poplatku z návrhu na začatie konania vo výške 99,50 Eur, pretože navrhovateľka mala neúspech v pomerne nepatrnej časti. Z uvedeného dôvodu odvolací súd potvrdil súvisiaci výrok o trovách konania podľa § 219 ods. 1 O.s.p., ktorý je vo výroku vecne správny.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. Odporca bol v odvolacom konaní neúspešný, preto mu nevzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Navrhovateľka bola v odvolacom konaní úspešná, preto jej podľa vyššie uvedených ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Trovy odvolacieho konania si však do doby rozhodnutia odvolacieho súdu neuplatnila (§ 151 ods. 1 O. s. p.) a ich vznik

nemá odvolací súd preukázaný ani zo spisu, a preto jej odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Odvolaním nenapadnutý výrok rozsudku okresného súdu (druhý výrok) zostal nedotknutý (§ 206 ods. 2 O.s.p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.